

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Oulun yliopisto on jatkanut määrätietoisesti työtään kansainvälisenä tiedeyliopistona kehittämällä vahvuusalojaan yhteiskunnan ja työelämän tarpeisiin vastaamiseksi. Kansainvälistyminen on edennyt nopeasti (liite), opintopolkua on joustavoitettu, tiedon ja julkaisemisen avoimuutta on kehitetty ripeästi ja Oulun yliopiston hallinnoimat infrastruktuurit on järjestetty yhteiskäytön pohjalle. Sijoituksemme tärkeimmissä kansainvälisissä yliopistoarvioinneissa on arvioinnista riippuen sijoilla 250.-400. maailmassa ja 2.-4. Suomen yliopistojen joukossa. Esimerkiksi tuoreessa alakohtaisessa QS Top Universities -arvioinnissa sijoituksemme oli kohentunut kahdella arvioidulla laajalla tieteenalalla sekä kahdella suppeammalla tieteenalalla.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on toteuttanut Oulun yliopiston auditoinnin ja antanut yliopistolle laatuleiman, joka on voimassa kuusi vuotta 28.2.2018 alkaen. Oulun yliopiston laatujärjestelmä täyttää korkeakoulujen laadunhallinnalle asetetut kansalliset kriteerit ja vastaa eurooppalaisia korkeakoulujen laadunhallinnan periaatteita ja suosituksia. Auditointiraportin mukaan yksi laatujärjestelmän vahvuuksista on, että johtoryhmä johtaa laatujärjestelmää strategisesti ja henkilöstö, opiskelijat ja ulkoiset sidosryhmät osallistuvat hyvin sen toteuttamiseen. Yliopisto on myös kehittänyt laatujärjestelmää systemaattisesti sekä henkilökuntaa ja opiskelijoita osallistavasti. Yliopistossa on laajan yhteistyön ja luottamuksen luonnehtimat hyvät työskentelyolosuhteet ja ilmapiiri, ja henkilöstö ja opiskelijat saavat ammattimaista tukea kaikissa muutosprosesseissa.

Yhteiskunnan muutoksiin vastaamiseksi Oulun yliopisto on reagoinut alakohtaisiin koulutustarpeisiin, viimeksi ohjelmistotuotannon DI- ja FM-muuntokoulutusta käynnistämällä sekä osallistumalla Tekniikan verkostoyliopisto FiTechin Varsinais-Suomen innovaatioyhteisön toimintaan. Aiemmin on käynnistetty rakennus- ja yhdyskuntatekniikan koulutusvastuun mukaisesti alan koulutus sekä vahvistettu kaivannaisalan koulutusta. Alue- ja alakohtaisena innovaatio- ja osaamiskeskittymänä Oulun Innovaatioallianssi on tunnettu ja tunnustettu toimija.

Tellus Innovation Arena monialaisen yliopiston kohtaamispaikkana edistää kaikkine toimintamuotoineen osaamisen ja tutkimustulosten hyödyntämistä ja kaupallistamista. Myös Kontinkankaan kampukselle on rakenteilla vuonna 2018 käyttöön otettava Mini-Tellus. Yrittäjyyden sivuaineopinnot (5 x 5 op) on tarjolla kaikille opiskelijoille. Osaamisen siirtämiseksi on otettu käyttöön uusia toimintamalleja esimerkiksi ICT-alalla, jossa jo jonkin aikaa toimineen 5G-ekosysteemin rinnalle on avattu Analytics+ sekä SuperIoT -ekosysteemit, joiden avulla yritykset voivat hyödyntää keinoälyn, painettavan elektroniikan ym. uusien tekniikoiden innovaatioita liiketoiminnassaan.

Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun rakenteellinen kehittäminen edellyttää mm. yhteisen tietoarkkitehtuurin ja yhteisten tietojärjestelmien mahdollisuuksien selvittämistä yhteentoimivuuden

varmistamiseksi.

Oulun yliopisto vahvistaa kansainvälisyyttään keskittämällä teemaan kuuluvat tehtävät uuden strategian ja tiedepolitiikan yksikön alaisuuteen. Oulun yliopiston kansainvälisen vaikuttavuuden lähitulevaisuuden painopisteet ovat koulutusviennin ja kansainvälisen tutkimusyhteistyön vahvistaminen, mukaan lukien tutkijaliikkuvuuden ja tutkimusinfrastruktuurin houkuttelevuuden lisääminen

Liite. Oulun yliopiston kansainvälisyyskehitys – uudet opiskelijat ja henkilökunta

Lähde: Vipunen 5.3.2018

Oulun yliopisto

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Oulun yliopisto vahvistaa rooliaan Oulun Innovaatioallianssissa ja tähän kytkeytyvässä yritys yhteistyössä alueen kilpailukyyn ja elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Yliopisto kehittää paikallisten koulutus- ja tutkimusyksiköiden sekä Life Sciences -alan yritysten kanssa bioalan, terveystieteiden ja ICT-osaamisen verkottunutta OuluHealth -osaamiskeskittymää. Tavoitteena on tutkimuksen, koulutuksen, yritysten ja julkisen hallinnon tiivis paikallinen yhteistyö, voimavarojen kokoaminen ja rahoitus pohjan laajentaminen.

Oulun ja Lapin yliopistot vahvistavat Pohjois-Suomen yliopistokoulutuksen vaikuttavuutta tiivistämällä yhteistyötään erityisesti arktisessa tutkimuksessa ja koulutuksessa, kasvatustieteissä, yhteiskuntatieteissä ja kauppatieteissä. Yliopistot laativat yhteistyössä alueen muiden korkeakoulujen (Centria, Diak, KAMK, Lapin AMK, OAMK) ja innovaatiojärjestelmän toimijoiden kanssa suuntaviivat Pohjois-Suomen korkeakoulujen vaikuttavuuden ja alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on tutkimuksen, koulutuksen, yritysten ja julkisen hallinnon tiivistyvä alueellinen yhteistyö ja voimavarojen kokoaminen.

Yliopisto syventää yhteistyötään ja sujuvoittaa yhteistyön käytäntöjä Lynet-verkoston toimijoiden kanssa erityisesti yhteisesti resursoitavien toimitilojen ja infrastruktuurien kautta ympäristö- ja energiasektorilla ja luonnontieteellisillä aloilla.

Yliopisto sopii tekniikan alan yliopistokoulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa tekniikan alan yhteistyöstä ja työnjaosta siten, että toiminnan epätarkoituksenmukaista päällekkäisyyttä puretaan ja yhteistyötä lisätään erityisesti kalliiden tutkimusinfrastruktuurien hankinnassa ja käyttämisessä.

Profiili - Oulun yliopiston (OY) profiilia on kehitetty omien vahvuuksien pohjalta sekä huomioiden muiden yliopistojen profiloituminen. Vuonna 2016 aloitettiin OY:ssa kahden profiloivan teeman vahvistaminen, joita ovat maa-lähiavaruuden ympäristön tutkimus sekä jokapaikan langattomat sensorijärjestelmät. 2017 on käynnistynyt fysiikan ja terästudutkimuksen integraatio monialaiseksi maailmanluokan terästudutkimuksen keskeiseksi sekä lääketieteellisen, biolääketieteellisen ja ihmistieteiden tutkimuksen yhdistäminen tärkeän fibroosi-prosessin tutkimiseksi monimuotoisten kroonisten sairauksien ja ennen aikaisen vanhenemisen riskitekijänä. Neljänteen profilaatio-hakuun olemme 2017 esittäneet kaksi teemaa: Arktiset vuorovaikutukset: luonnon ja ihmisten vasteiden ymmärtäminen osana globaalimuutoksen hillintää (ArcI), sekä Z-sukupolvi ja sen jälkeen: Ihmisen kyvykkyyden ja älykkäiden teknologioiden yhteisevoluutio 21. vuosisadalla (GenZ). Uuteen lippulaivaohjelmaan esitämme viidennen ja kuudennen sukupolven langattomien teknologioiden kehittämisen hankkeen (6Genesis).

OY on veturi Oulun Innovaatioallianssissa, kahdeksan sopimuskumppanin strategisessa yhteistyössä, jolla

pyritään vahvistamaan Oulun asemaa kansainvälisenä ja Pohjoismaiden nopeimmin kasvavana kaupunkiseutuna. Toiminnassa on siirrytty keskuspohjaisesta toiminnasta kokonaisuuteen, jossa Oulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa keskitetään viiden ekosysteemin toiminta-alueelle. UNIFI:n tilaamassa ja vuonna 2017 julkistetussa yliopistojen taloudellista vaikuttavuutta selvittävässä raportissa Oulun Innovaatioallianssi nostettiin esiin hyvänä esimerkkinä partnerien välisestä yhteistyöstä.

Terveysalan vaikuttavuus ja käytettävyytutkimus linkittyneenä tietopohjaiseen terveystutkimukseen, langattomaan tietotekniikkaan, 5G-tutkimukseen, data-analytiikkaan, tekoälyn, konenäön ja biosignaalien tutkimukseen on merkittävä osaamisalue OY:ssa, jolle esitetään perustettavaksi uusi terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategiaa tukeva Terveys/ICT-osaamiskeskus Suomeen. Oulun kaupungin aluekehityksen neuvotteluissa esitetään Oulun vahvuuksien hyödyntämistä kansallisessa sosiaali- ja terveysalan digitalisaation kehittämisessä ja SoteDigi Oy:n kansallisen kehittämissalkun toteuttamisessa.

Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) hallitus on päättänyt siirtää kaksi Oamkin kampuksista Linnanmaalle OY:lla nykyisin käytössä oleviin tiloihin. Pääasiallinen muuttovuosi on 2020. OY on helmikuussa 2018 ehdottanut Oulun ammattikorkeakoulu Oy:n omistajille Oulun kaupungille sekä Oulun seudun kunnille omistusjärjestelyä, jossa OY tulisi Oamk:n enemmistöomistajaksi.

OY vahvistaa arktista tutkimustaan edellä kuvatuilla ArcI -profiilaatiotoimella sekä Thule-instituutin fokuksen terävöittämisellä. Oulun ja Lapin yliopistot ovat vahvistaneet yhteistyötään erityisesti arktisessa tutkimuksessa hakemalla yhteisen neuvottelukunnan johdolla yhteisiä tutkimusteemoja vuosittaisissa työpajoissa. OY vastaa Arktisen yliopiston temaattisten verkostojen ja tutkimustoiminnan koordinaatiosta. Toimintaa arktisen yliopiston puitteissa vahvistetaan ja tähän liittyen OY on 2017 paitsi täyttänyt UArctic Vice-President Research:n kansainvälisen haun kautta rekrytoinut myös yhdysvaltalaisen tutkijan ensimmäiseen Arktisen yliopiston "research chair" -tehtävään. Vuonna 2017 rakentunut Arctic 5 -yhteistyö Oulun, Lapin, Luleån, Umeån ja Tromssan yliopistojen kesken vahvistaa näiden yliopistojen keskinäistä toimintaa arktisessa tutkimuksessa.

Muu yhteistyö ja työnjako Lapin yliopiston kanssa - Lapin yliopisto ja OY ovat selvittäneet tiedekuntalähtöisesti kasvatustieteellisen alan yhteistyön mahdollisuuksia ja tarpeita. OY:n ja Lapin yliopiston kasvatustieteen tiedekunnat jatkavat yhteistyössä lastentarhanopettajien lisäkoulutusta. Tähän mennessä on ollut kaksi koulutusryhmää Lapin yliopistossa ja suunnitelmassa on syksyllä 2019 aloittaa yksi ryhmä Lapin yliopistossa. OY ja Lapin yliopisto ovat tiivistäneet yhteistyötään yhteiskuntatieteissä ja kauppatieteissä (esim. kauppatieteen tutkinto-ohjelmaan liittyvän oikeustieteen opetuksen hankkiminen Lapin yliopistosta). Lisäksi yliopistot ovat sopineet, että Lapin yliopiston sosiaalityön ja hallintotieteen oppiaineet selvittävät OY:n terveyshallinto-, hoito- ja lääketieteen koulutusohjelmien kanssa hyvinvointijohtamisen perusopintokokonaisuuden (25 op) toteuttamista.

Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyö - Pohjois-Suomen korkeakoulut ja innovaatiojärjestelmän toimijat ovat vuoden 2017 aikana laatineet suuntaviivat Pohjois-Suomen korkeakoulujen vaikuttavuuden ja alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi (erillinen asiakirja).

KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen - Oulu yliopisto on kehittänyt yhteistyötään tutkimuslaitosten IL, LUKE, SYKE, VTT, THL, TTL ja GTK kanssa. Pääasiallisena toimintamuotona tutkimuslaitosyhteistyössä ovat yhteiset tutkimushankkeet, joiden määrää on onnistuttu kasvattamaan ja useita toimenpiteitä on

käynnissä yhteisten hankkeiden määrän kasvattamiseksi edelleen etenkin EU:n suuntaan. Edellä mainitun lisäksi merkittävänä toimintamuotona on tutkimuslaitosten sekä yliopiston resursseilla ja osin ulkopuolisilla lahjoituksilla rahoitetut yhteisprofessuurit, joita on käynnissä 9. Suunnitteilla on useita uusia yhteisprofessoreja, kuten sää- ja avaruussovellukset, biotalous, myynti ja markkinointi, väestötutkimus ja tietoturva.

Tekniikan alan yhteistyö ja työnjako - Positiivisen rakennemuutoksen aiheuttamiin työvoimatarpeisiin vastattiin osallistumalla perustajajäsenenä Tekniikan verkostoyliopisto FiTechin Varsinais-Suomen innovaatioyhteisön toimintaan. Lisäksi OY koordinoi kahdeksan yliopiston yhteistyönä järjestettävää ICT-alan muuntokoulutusta.

Muut strategiset kumppanuussuunnitelmat - GTK:n, Lappeenrannan teknillisen yliopiston sekä Outotec Oy:n kanssa on valmisteilla kaivannaisalan tutkimustarpeisiin vastaava tutkimus- ja osaamiskeskittymä RaMIC (Raw Materials Innovation Cluster), jonka tavoitteena on vahvistaa mineraalialan soveltavaa tutkimusta kaivannaisalan jalostusketjussa malminetsinnästä kaivostuotantoon kaivoksen koko elinkaaren aikana ottaen huomioon myös toiminnan vaikutusten hallinta ja edelleen kaivoksen lopetus, jälkihoito ja ennallistaminen. Lisäksi tutkimus- ja osaamiskeskittymään voivat liittyä kaivannaisalaan ja kiertotalouteen erikoistuneet yliopistolliset ja tutkimuslaitospohjaiset tutkimusyksiköt ja teknologiayritykset.

CASR (Centre for Advanced Steels Research) on vuonna 2006 perustettu OY:n terästudkimukseen keskittyvä tutkimusyhteisö, kts. <http://www.oulu.fi/casr/>. Toimintaa ollaan laajentamassa Suomessa siten, että CASR kattaa jatkossa tutkimusyksiköitä OY:n lisäksi Aallossa, Tampereen teknillisessä yliopistossa, Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa, Åbo Akademiassa ja VTT:ssä. Yrityksistä toiminnassa on mukana SSAB Europe Oy, Outokumpu Steel Oy, Ovako Oyj ja Outotec Oyj. Tuleva OY-vetoinen yhteisö muodostaa kansallisen osaamiskeskuksen, joka keskittyy terästen mekaaniseen, fysikaaliseen ja prosessimetallurgiaan sekä suunnitteluun ja mallinnukseen.

Molekyylilääketieteen alalla on käynnistetty sekä maisteri- että tohtoritasoiset kaksoistutkinto-ohjelmat Ulmin yliopiston (Saksa) kanssa. Ohjelmissa hyödynnetään yliopistojen toisiaan täydentäviä painopistealoja. Ensimmäisten tohtorin kaksoistutkintojen odotetaan valmistuvan vuoden 2018 aikana.

OY on esittänyt tutkimuskeskuksen (Oulu Center for Arctic Telecommunications and Intelligent E-services) perustamista arktisten alueiden tietoliikennetarkkailujen ympärille. Esitys tukee Suomen puheenjohtajuuskaudelle 2017-2019 Arktisessa Neuvostossa asetettua tavoitetta tietoliikenneyhteyksien kehittämisestä alueella.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien

kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Oulun yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017. Yliopiston hakukohteita ja kandidaattiohjelmiä yhdistellään sopimuskaudella nykyistä laajemmiksi ja kandidaattiohjelmien lukumäärä puolitetaan vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto parantaa koulutuksen laatua ja nopeuttaa opiskelijoiden siirtymistä työelämään parantamalla opintojen sujuvuutta ja läpäisevyyttä, kehittämällä moderneja oppimisympäristöjä, kansainvälistämällä opiskelukokemuksia ja lisäämällä työelämäyhteyksiä.

Yliopisto lisää mahdollisuuksia ajasta ja paikasta riippumattomaan opiskeluun sekä opiskelun ympärivuotisuuteen. Yliopisto tukee opetushenkilökunnan digiopetustaitojen ja muiden pedagogisten taitojen syventämistä.

Strategiakaudella 2017-2020 koulutuksen strategisen toimenpideohjelman toimenpidekokonaisuuksia ovat:

- 1) Koulutustarjonnan vetovoiman ja opiskelijoiden sitoutumisen parantaminen
- 2) Opintojen sujuvuuden edistäminen
- 3) Oppimisympäristöjen modernisaatio ja digitalisaatio sekä pedagoginen kehittäminen
- 4) Opiskelukokemuksen kansainvälistäminen
- 5) Koulutuksen ja työelämän välisen vuorovaikutuksen lisääminen
- 6) Tehokas tohtorikoulutus

Toimenpiteiden jalkautus on tapahtunut sekä keskitetysti koulutuksen strategiarahoituksella että osana tiedekuntien toiminnan ja talouden suunnittelua. Koulutustarjonnan vetovoiman ja opiskelijoiden sitoutumisen parantamista on edistetty tutkinto-ohjelmauudistuksen, opetussuunnitelmauudistuksen sekä opiskelijamarkkinointitoimenpiteiden avulla. Oulun yliopiston opiskelijavalintoja on uudistettu siten, että vuoden 2018 valinnassa ei enää edellytetä pitkää valmistautumista. Oulun yliopisto on myös ollut aktiivisesti ja aloitteellisesti mukana menossa olevassa vuoden 2020 valintojen kansallisessa uudistamistyössä.

Kauppatieteen kevään 2017 yhteishaussa valintakiintiöstä oli varattu 20% täytettäväksi suoralla todistusvalinnalla. Vuoden 2018 yhteisvalinnassa kauppatieteellisen alan yhteisvalinnan piirissä olevien

hakukohteiden valintakiintiöistä täytetään 60 % suoralla todistusvalinnalla ja 40% valintakokeen perusteella.

Opintojen sujuvuuden edistämiseksi on kiinnitetty huomiota tutkintokoulutuksen rakenteisiin ja laatuun. Tutkinto-ohjelmaportfolio 2017 uudistettiin laaja-alaistamalla OKM:n ohjauksen mukaisesti kandiohjelmiä, mikä mahdollisti niiden määrän puolittamisen. Oulun yliopiston hallituksen päätettyä vuoden 2017 tutkinto-ohjelmaportfoliosta ja aloituspaikkamääristä käynnistettiin opetussuunnitelmien uudistaminen. Uudistetut opetussuunnitelmat otettiin käyttöön 2017 syyslukukaudella. Opetussuunnitelmissa on noudatettu ECTS-ohjeistuksen mukaisia tutkinto-ohjelmien rakenteita siten, että opintoja on mahdollista edistää esteettömästi ja kokonaisuus edistää sujuvaa opiskelua. Sähköinen opintojaksopalautejärjestelmä http://www.oulu.fi/Oulun_yliopistonode/34858 otettiin käyttöön 2017. Lisäksi on suunniteltu ja toteutettu osana OPS-työtä joustavia opintopolkua sekä lisätty ristiinopiskelun mahdollisuuksia ammattikorkeakoulujen kanssa. Hyvä esimerkki toiminnasta on arkkitehti- ja rakennusarkkitehtiopiskelijoiden yhteinen hirsirakentamisen kesäkoulu, joka toteutettiin ensimmäisen kerran kesällä 2017 ja toistetaan kesällä 2018. Oulun yliopisto tarjoaa v. 2020 alkaen pedagogisia opintoja ammattikorkeakoulun musiikin opiskelijoille ja ammattikorkeakoulu vastaavasti instrumenttiopintoja yliopiston musiikkipedagogeille. Rakennus- ja yhdyskuntatekniikan tutkinto-ohjelman kandidaatin suunnittelu on tehty tiiviissä yhteistyössä.

Oppimisympäristön modernisaatiota ja digitalisaatiota sekä pedagogista kehittämistä on edistetty sisäisessä DIGIT-strategiahankkeessa, jossa laadittiin aluksi selvitys tieto- ja viestintätekniiikan käytön nykytilasta osana tutkinto-ohjelmien opetusta. Tulosten perusteella on laadittu kehittämissuosituksia sekä toteutettu opettajille suunnattuja valmennuksia (mm. opetusvideotyöpajat), perustettu digituutoriverkosto ja järjestetty kaksi Digiloikka-tapahtumaa, joihin kutsuttiin myös sidosryhmiä. Kolmas Digiloikka-tapahtuma on valmisteilla. DIGIT-hanke on ollut mukana uudistamassa ja toteuttamassa uusien opiskelijoiden orientaatioviikkoa ja on tuottanut sen osaksi mini-innovaatiotyöpajan (Future Factory). Lisäksi tiedekunnissa toteutettiin digitaalisen opetuksen pilottihankkeita (mm. ohjelmoinnin verkko-opetus ja matematiikan moodle-oppimisympäristö). Lukuvuonna 2017-18 digipedakehittämisen piirissä on 58 opintojaksoa kaikissa tiedekunnissa. Opintojaksojen kehittämistä tuetaan mm. chat-palvelun ja viikoittaisen digipedavinkin avulla. Opiskelijoiden sähköinen asiointijärjestelmä OSAT, jossa voi tehdä mm. AHOT-hakemuksen, otettiin käyttöön 2017.

Opiskelukokemuksen kansainvälistäminen keskittynyt EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksuksujen ja niihin liittyvien apurahojen käyttöönoton taustaselvitykseen ja toteutukseen. Selvitystyö tehtiin INSTU-strategiahankkeessa. Yliopiston hallitus päätti lukuvuosimaksuista ja apurahalinjauksista kesäkuussa 2016, ja vuoden 2017 valinnat toteutettiin tämän mukaisesti. Koulutusviennin kehittämissuunnitelma käsiteltiin OY hallituksessa helmikuussa 2018. Kesäopetusta on kehitetty siten, että myös kv-opiskelijoille on aiempaa enemmän tarjontaa. Kv-maisteriohjelmien määrää on kasvatettu (v.2017: 18, v.2018: 20), ja lisäksi tietojenkäsittelytieteen alalla toteutetaan tilauskoulutuksena kandidoulutusta Kiinaan (Nanjng Insitute of Technology). Koulutusviennin tukipalvelut on organisoitu siten, että tiedekuntia ja niiden tutkinto-ohjelmia voidaan jatkossa tukea entistä paremmin koulutusviennin toteutuksessa.

Koulutuksen ja työelämän välisen vuorovaikutuksen lisäämistä on toteutettu sisäisen TERÄ-strategiahankkeen avulla. Hankkeessa kartoitettiin työelämävalmiuksien ja -yhteistyön tilanne tutkinto-ohjelmissa sekä annettiin kehittämissuosituksia. Hanke palveli opetussuunnitelmien (OPS) uudistamista, jossa huomioitiin työelämäprojektin ja/tai harjoittelun sisällyttäminen opetussuunnitelmiin. Oulun yliopiston koordinoimassa usean yliopiston yhteisessä TYYLI-hankkeessa (ESR, 2015-18) on jatkettu mm.

harjoitteluun liittyvien hyvien käytäntöjen ja ohjeistuksen kehittämistä. Täydennyskoulutuksen tukipalvelut on organisoitu uudestaan 2017-18 siten, että tiedekuntia ja niiden tutkinto-ohjelmia voidaan tukea muuntokoulutuksen ja muun jatkuvan koulutuksen toteutuksessa aiempaa joustavammin.

Tietojenkäsittelytieteessä on käynnistetty ohjelmistotuotannon FM-koulutus työllisyyskoulutuksena 2017 syksyllä (+25 aloituspaikkaa). Myös Tekniikan verkostoyliopisto Fitechin Varsinais-Suomen innovaatioyhteisön toimintaan osallistuminen sekä kaksi ICT-alan muuntokoulutushanketta lisäävät koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta.

Tohtorikoulutuksen organisointiuudistus valmisteltiin koulutuspalveluiden uudistuksen rinnalla vuonna 2016. Uusi neljään tohtorikoulutustoimikuntaan perustuva rakenne otettiin käyttöön 1.1.2017. Uusi ohjelmarakenne vastaa tohtorikoulutustoimikuntien määrää ja tehostaa tohtorikoulutuksen suunnittelua ja toteutusta. Lisäksi aloitettiin tohtorikoulutuksen erilaisten prosessien sähköistäminen.

Erikseen tehdyssä Kärkihanke 3-raportoinnissa (Nopeutetaan siirtymistä työelämään) on selostettu kattavasti opiskelijavalintojen uudistamiseen, toisen asteen yhteistyöhön, digitaalisiin oppimisympäristöihin ja digipedagogiseen osaamiseen, opintojen ympärivuotisuuteen sekä muihin opintojen sujuvuuteen liittyviä toimenpiteitä. Tärkeä osa opiskelijavalintojen uudistamista ja opintojen sujuvoitusta on oppimisanalytiikan hyödyntäminen. Opetussuunnitelmien uudistaminen on saatettu päätökseen ja ne on otettu käyttöön syyslukukaudesta 2017 alkaen. Uusissa opetussuunnitelmissa on mm. rakenteiden kehittämisen kautta edistetty kv-liikkuvuutta sekä sisällytetty työharjoittelua ja työelämäprojekteja myös sellaisiin tutkinto-ohjelmiin, joissa niitä ei aiemmin ole ollut.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Oulun yliopisto hyödyntää profiloitumisessaan monialaisuuttaan ja vahvistaa poikkitieteellisen tutkimuksen edellytyksiä. Yliopisto kehittää palvelujaan ja toimintatapojaan tutkimuksen vaikuttavuuden tunnistamiseksi ja tutkijoiden tukemiseksi tarkoituksenmukaisten vaikuttavuuskanavien ja kumppanien löytämisessä. Yliopiston avoimen tieteen toimintapa nousee sopimuskauden aikana vähintään tasolle kolme.

Tutkimuksen strategisen ohjauksen painopistealueita vuonna 2017 ovat olleet Oulun yliopiston (OY) profiilin määrittäminen Suomen Akatemian profilaatio-ohjelman 4. kaudella, esityksen tekeminen uuteen lippulaiva-

ohjelmaan, tutkimuksen huippujen ja kärkihankkeiden tukeminen, korkeatasoisten kansainvälisten tutkijoiden rekrytointi tenure track -prosessin kautta, tohtorikoulutuksen tukeminen, infrastruktuureja koskevat toimet sekä uuden tutkimusaineistojen hallinnan ja datapolitiikan jalkauttaminen tutkimusyksiköihin.

OY osallistuu kansallisen terveysalan tutkimus- ja innovaatiostrategian mukaisiin yhteisiin organisaatioihin ja toimintoihin. Sopimus pohjoisen syöpäkeskuksen (FICAN North) perustamisesta ja hallinnoinnista on parhaillaan allekirjoitettavana. OY esittää kansallista suunnitelmaa täydennettäväksi Terveys/ICT -osaamiskeskuksella, jonka koordinaatiovastuuseen yliopisto tarjoutuu.

OY:n ensimmäinen tenure track -ohjelma (2012 - 2018) perustuu kansainväliseen kilpailtuun hakuun, jolla rekrytoidaan erityisen lupaavia nuoria tutkijoita ja alallaan johtavia tutkijoita. Toteutamme tenure track -rekrytointeja myös yliopistojen profilaatio-ohjelmassa ja 2017 alkaen myös tiedekunnat ovat ryhtyneet hyödyntämään tenure track -periaatteita vapautuvien vakanssiensa täytössä. Parhaillaan avoinna olevien ja soveltuvien tenure-tehtävien lukumäärä on yli 30.

Väitelleiden tutkijoiden määrää suhteessa tohtorikoulutettaviin lisätään tiedekuntien ja muiden yksiköiden henkilöstösuunnittelussa. Vuonna 2016 käynnistetty ja 2017-2018 laajentunut ns. post doc -ohjelma suuntaa 49 vakanssia arvioinneissa menestyneille tutkimusryhmille tutkijatohtorin palkkaamiseen osana fokus-instituuttien määräaikaista ulkopuoliseen arvioon perustuvia tutkimusprojekteja.

Vuonna 2017 käynnistettiin uusi emerging projects -ohjelma, jolla edistämämme monitieteisyyttä ja uusia avauksia. Ohjelmassa suuntaamme 20 4-vuotista tohtorikoulutusvakanssia uusien tutkimusavustusten käynnistämiseksi sekä huippututkimuksen osaamisen levittämiseksi laajemmin yliopistossamme. Tellus-toiminnan yhteyteen käynnistetään Rapid Research Radicals (R3) -ohjelma, jonka tavoitteena on edistää uusien ideoiden tunnistamista ja muodostumista sekä monitieteisyyden hyödyntämistä tutkimuksen kehittämisessä ja vaikuttavuuden lisäämisessä. Tähän lukeutuvassa ohjelmassa, Class of '19, vahvistetaan tutkijatohtoreiden tietoja, taitoja ja ominaisuuksia heidän menestymisekseen tutkimuksessa ja sen johtamisessa sekä tunnistetaan uusia tieteidenvälisiä yhteistyömahdollisuuksia.

Vuoden 2016 alusta aloitti toimintansa OY:n infrastruktuuriyksikkö, johon sisällytettiin yliopiston kansainväliset, kansalliset ja tiedekuntarajat ylittävät laajat sisäiset infrastruktuurit. Näitä yliopistotason infrastruktuureja ovat Biocenter Oulun infrastruktuurikeskus BCO-CORE, Biodiversiteetti-yksikkö, Koe-eläin-keskus, Leaf-oppimisympäristö, Mikro- ja nanoteknologian keskus, sekä Oulangan tutkimusasema. Oulun kaupunki koordinoi Avoimet innovaatioalustat -hanketta, missä rakennetaan palvelupolkuja yrityksille ja muille ulkopuolisille OY:n infrastruktuureihin. Vuonna 2017 on uusittu HY:n johtaman FinLTSER -verkoston puitesopimus, ja Oulangan tutkimusaseman merkitys tässä verkostossa on vahvistumassa. FinLTSER -toimijat ovat jättäneet 2017 Euroopan tiekartalle tutkimusinfrastruktuuri-ehdotuksen.

Kansainvälisen EISCAT_3D -sironatutkajärjestelmän rakentaminen päätettiin käynnistää 2017. Suomen osuutta koordinoi Sodankylän Geofysiikan Observatorio. Lisäksi tiedekunnissa toimii korkeatasoisia kansallisia ja kansainvälisiä infrastruktuureja kuten Pohjois-Suomen syntymäkohortit 1966 ja 1986, sekä kaivosalan minipilottilaboratorio. Suomalaisten yliopistojen yhteenliittymä FIMAX sopi vuonna 2017 yhteistyön laajentamisesta ja syventämisestä Ruotsin Lundissa sijaitsevan MAX IV -synkrotronisäteilytutkimuksen laboratorion kanssa. Yhteistyön koordinoi Suomen osalta OY.

Kaikki tutkimuksen tiekarttainfrastruktuurit on arvioitu 2017-2018 ja uudistetulla tiekartalla on 32 infrastruktuuria, joista OY koordinoi kolmea ja on partneri seitsemässä.

Tutkimuksen strategisen johtamisen tueksi ja siihen liittyvän täydentävän rahoituksen hankkimiseksi on vakiinnutettu tutkimuksen tukipalvelut -toiminto, joka on osa uudelleen organisoitua palvelurakennetta ja kuuluu tiedekuntia tukevaan lähipalveluklusteriin. Toiminnon tehtävänä on tarjota tiedekuntiin sijoitetuille tutkimuspalvelupäälliköille ajantasainen ja kattava tilannekuva täydentävän rahoituksen mahdollisuuksista. Lisäksi vuoden 2017 aikana on lisätty resursseja tiedeviestintään sijoittamalla lähipalveluklustereihin tiedeviestinnän asiantuntijat tutkijoiden tueksi.

Aktiivisen kumppanuuden ja vuoropuhelun vaikuttavuutta innovaatiotoiminnassa seurataan jatkossa 9 mittarilla, joilla kuvataan liiketoiminnan kehittämistä, yritysten tutkimusrahoituksen ja tutkimuslaitosyhteistyön kehittymistä sekä yrittäjäyyskoulutusta.

Vuoden 2017 yliopisto myönsi rahoitusta 9 Proof-of Concept (PoC)-hankkeelle. Sen tarkoituksena on tukea kaupallisesti potentiaalisen idean ensimmäistä toteutusta idean toteutettavuuden osoittamiseksi sekä edistää Tekesin TUTLI-projektien tai tilaustutkimushankkeiden aloittamista. Vuonna 2017 OY sai 5 uutta Tekesin TUTLI ("tutkimusideoista uutta tietoa ja liiketoimintaa") -rahoituspäätöstä. OY:n tutkimuksesta syntyneisiin spin out -yrityksiin (yritykset nuorempia kuin 5 vuotta) investoitiin yksityistä rahoitusta vuoden aikana noin 6 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 aikana perustettiin 3 uutta tutkimukseen perustuvaa yritystä. Yliopisto on kaikkiaan pienenä omistajana seitsemässä spin out - yrityksessä.

Tellus Innovation Arena on vakiinnuttanut paikkaansa monialaisen tiedeyliopiston kohtaamispaikkana, jossa kohtaavat niin opiskelijat, henkilöstö kuin sidosryhmät, ml. yritykset. Useat keskustelut syntyvät sattumalta kohdatessa ja tällaisella informaalilla vuorovaikutuksella on iso rooli innovaatiotoiminnassa, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen aktivoinnissa ja yliopistoyhteisöllisyyden tukemisessa. Esimerkkinä monialaisesta yritysyritysyrityksestä on Telluksessa fasilitoitava OY:n ja Oamk:n yhteinen Demola-toiminta, jossa 2017 toteutettiin 16 yritysprojektia, joissa työskenteli opiskelijoita kaikista eri tiedekunnista saaden sekä kokemusta että opintopisteitä työelämärajapinnasta. Vuoden 2017 aikana on Telluksessa uusina tila- ja toimintakonseptein avattu Business Kitchen -toiminta ja Hilla-hankkeen Analytics+ Showroom -tila. Vuoden 2017 aikana on käynnistetty monialaisen tutkimusyhteistyön fasilitointikonseptin suunnittelu sekä Tellus toimintakonseptin kehittäminen ja toteuttaminen Kontinkankaan kampukselle vuoden 2018 aikana.

OY on nyt OKM:n avoimuusarviointitaulukon avoimen tieteen ja tutkimuksen toiseksi korkeimmalla 4-tasolla kolmanneksi parhaana yliopistona heti Helsingin yliopiston ja Jyväskylän yliopiston jälkeen. Siten OKM:n asettama tavoite saavuttaa vähintään taso 3 tuloskaudella 2017-2020 on toteutunut. 2017 on jatkettu suunnittelua ATT-periaatteiden toteuttamiseksi etenkin tutkimusaineistoihin liittyvien kysymysten osalta. OY on laatinut yliopistotason datapolitiikan sekä kehittänyt palveluja tutkijoille ja tutkimustulosten hyödyntäjille. Avoimen julkaisemisen linjauspäätöksen mukaisesti OY edellyttää vuoden 2017 alusta lähtien, että OY:n tutkijoiden tutkimusjulkaisutiedostot rinnakkaistallennetaan Jultika-julkaisuarkistoon. OY suosittelee tutkimusaineistojen julkaisemista lisenssillä tai avoimena lähdekoodina sekä ammattimaisten tallennuspalvelujen käyttöä datan jatkokäyttömahdollisuuden turvaamiseksi.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakouluyhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakouluyhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Oulun yliopisto panostaa johtamisen ja esimiestyön kehittämiseen ja esimiestehtävien houkuttelevuuteen henkilöstöohjelmansa (2017-2020) mukaisesti. Vuoden 2018 alussa järjestettiin kaikissa tiedekunnissa dekaanitapaaminen, jossa käytiin läpi ko. tiedekunnan tavoitteita ja niitä haasteita, joihin johtamisella pyritään vastaamaan. Samassa yhteydessä tarkasteltiin palveluita, joita mm. dekaanin ja koulutusdekaanin työn tueksi on tarjolla. Dekaanitapaamisen jatkona järjestettiin tiedekuntakohtaiset esimiesfoorumit, joihin dekaani kutsui tiedekuntansa kaikki esimiehet. Esimiesfoorumissa käsiteltiin valikoituja henkilöstöjohtamiseen liittyviä teemoja esimiestyön laadun näkökulmasta yhdessä henkilöstöpalveluiden asiantuntijoiden kanssa.

Alkuvuodesta 2018 käynnistyi myös UniLead-valmennusohjelma kolmen pilottiryhmän voimin. Niistä yksi koostuu yliopiston johtoon kuuluvista henkilöistä. Ohjelman tavoitteena on tarjota siihen osallistuville johtajille ja esimiehille tilaisuus arvioida ohjatusti vertaisryhmässä omaa esimiestyötään ja -otettaan ja tunnistaa paitsi vahvuuksia, myös kehittämiskohteita toimenpiteiksi asti. Ohjelmaan sisältyy esimiesarvointi, jonka avulla esimies saa palautetta omalta esimieheltään ja henkilöstöltään. Kaikki dekaanit ja tutkimusyksiköiden johtajat veloitetaan osallistumaan UniLead-ohjelmaan vuosien 2018-2019 aikana. Tavoitteena on viedä arvointikäytäntö pilotoinnin jälkeen osaksi laatujärjestelmää.

Tellus-toiminnan yhteyteen on suunniteltu Rapid Research Radicals (R3) -ohjelma, jonka tavoitteena on edistää uusien ideoiden tunnistamista ja muodostumista sekä monitieteisyyden hyödyntämistä tutkimuksen kehittämisessä ja vaikuttavuuden lisäämisessä. Osana ohjelmaa käynnistyy osaamisen kehittämisen moduuli, Class of '19, jossa vahvistetaan tutkijatohtoreiden tietoja, taitoja ja ominaisuuksia heidän menestymisekseen tutkimuksessa ja sen johtamisessa sekä tunnistetaan uusia tieteidenvälisiä yhteistyömahdollisuuksia. Sisäänajovaiheen jälkeen ohjelma toistetaan vuosittain. Kuluvan vuoden aikana tarjotaan post doc -tutkijoille myös projektijohtamiseen liittyvä valmennus sekä suomen että englannin kielellä tukemaan kansainvälistyvän henkilöstömme osaamista tutkimusprojektien hallinnassa ja johtamisessa.

Vuoden 2017 aikana rekrytointien avoimuus kehittyi myönteisesti ja Oulun yliopistossa ilmoitettiin ulkoiseen hakuun haettavaksi kaikkiaan 182 tehtävää sähköisen Saima -rekrytointijärjestelmän kautta (85 vuonna 2016). Näistä oli 31 oli professori- tai tenure track -tehtäviä. Hakuilmoitukset on myös julkaistu säännöllisesti alan julkaisujen ohella kansainvälisesti tunnetuissa sähköisissä portaaleissa. Hakijoita avoimiin tehtäviin oli kaikkiaan noin 4380 henkilöä.

Kansainvälisen henkilöstön osuus on kasvanut vuoden 2017 aikana edelleen ja on nyt 18% koko henkilökunnasta ja lähes 30% opetus ja tutkimushenkilöstöstä. Yhteensä Oulun yliopiston henkilöstössä on edustettuna 71 kansallisuutta. Myös Oulun yliopiston tutkijoiden tekemät yli kuukauden kestäneet matkat joko kenttätyöhön tai eri maiden yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin lisääntyivät.

Oulun yliopisto on uudistanut vuoden 2017 aikana palvelurakennettaan koko henkilöstöä kuullen. Muutoksen toteuttamiseksi yliopiston hallitus päätti yt-neuvottelujen käynnistämisestä vuoden 2017 budjetin hyväksymisen yhteydessä 18.1.2017. Hallitus valtuutti rehtorin käynnistämään yliopiston palveluiden uudistamisen ja uudelleenorganisoinnin. Yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskivat muun henkilöstön henkilöstöryhmään kuuluvia työnteljiöitä kaikissa yliopiston yksiköissä, saatiin päätökseen 24.4.2017. Palvelurakenteen uudistamisen lisäksi muutoksilla tavoitellaan n. 3 miljoonan euron vuotuisia säästöjä vuoden 2018 loppuun mennessä. Neuvottelujen aikana henkilöstöä kuultiin järjestämällä palveluita ja niiden toimivuutta koskevia kyselyitä sekä palautetilaisuuksia kehitystarpeista keskustelemiseksi. Päätöksenteon valmistelun tueksi järjestettiin myös tiedekuntaakohtaisia tapahtumia. Lisäksi opiskelijoita kuultiin valmistelun aikana.

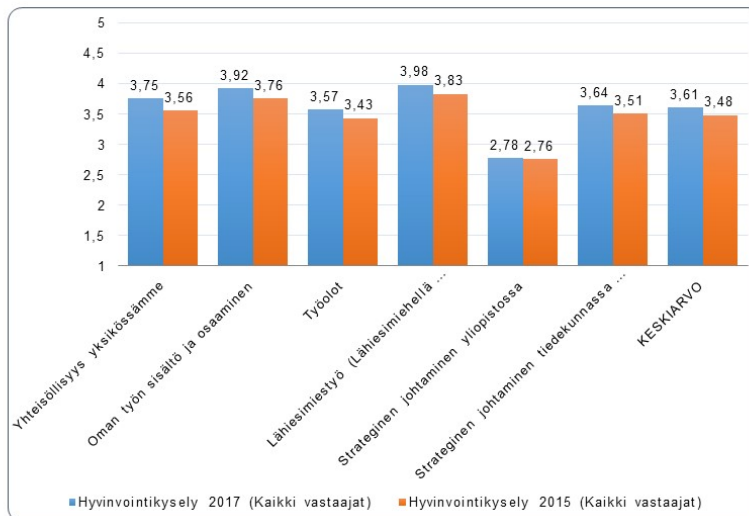
Selvitysten ja kuulemisten perusteella kertyneen tiedon pohjalta palveluita on uudistettu ja organisoitu uudelleen siten, että jatkossa palvelut on järjestetty kolmelle tasolle: yhteiset palvelut, tiedekuntaklusterien lähipalvelutiimit sekä tiedekunnan omat palvelut. Työntekijöitä on sijoitettu uudelleen uuden rakenteen mukaisiin tehtäviin heidän osaamisensa ja kokemuksensa perusteella. Uusi palvelurakenne astui voimaan 1.8.2017. Palveluiden uudistamisen toimenpiteet ovat kohdistuneet laajasti palveluiden ja toimenkuvien kokonaisuuden uudistamiseen. Kaikilla toimenpiteillä tavoiteltiin opetuksen ja tutkimuksen ydintehtäviä tehokkaasti palvelevaa organisaatiota. Yliopiston strategiarahoitusta ja sijoitustoiminnan tuottoja suunnataan tukemaan toiminnan uudistamista. Osana tätä uudistusta perustettiin uusi Strategian ja tiedepolitiikan yksikkö, jota johtamaan rekrytoitiin yliopiston ulkopuolelta kehitysjohtaja.

Työhyvinvoinnin tarkastelussa Oulun yliopistolla on käytössä useiden yliopistojen käyttämä hyvinvointikysely. Kysely toteutetaan kahden vuoden välein työeläkevakuutusyhtiön tuella. Syksyllä 2017 toteutetussa kyselyssä henkilöstön osallistumisaste koheni huomattavasti nousten 75%:iin. Kyselyn tulosten mukaan Oulun yliopiston sijoitus yliopistotason vertailussa nousi kolmanneksi kahdeksannelta sijalta ja vastausten arvot nousivat kaikilla osa-alueilla (liite). Kyselyn tulokset on jaettu koko henkilöstölle sekä yliopistotasolla että yksikkötasolla. Yliopistotason ja yksikkökohtaisten toimenpiteiden suunnittelu on aloitettu ja osa toimenpiteistä on jo pantu käytäntöön. Kevään 2018 aikana varmistetaan, että jokaisessa yksikössä on suunnitelma hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi edelleen.

Opiskelijoiden osallistumista yliopistoyhteisön toimintaan on lisätty mm. johdon ja yliopiston eri elimissä toimivien hallinnon opiskelijaedustajien säännöllisten tapaamisten avulla. Vuonna 2017 koko yliopistossa käyttöön otettu sähköinen opintojaksopalautejärjestelmä tukee kandipalautteen ja kv-opiskelijoilta kerättävän ISB-palautteen ohella opiskelijälähtöisen toimintakulttuurin kehittämistä.

Liite. Oulun yliopiston työhyvinvoinnin vastaukset keskimäärin v. 2015 ja 2017

Oulun yliopisto

3. OULUN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Oulun yliopisto on monialainen ja kansainvälinen tiedeyliopisto, joka osallistuu globaalien haasteiden ratkaisemiseen omilla vahvuusalueillaan. Yliopisto toimii tiiviissä yhteistyössä elinkeinoelämän ja tutkimuslaitosten kanssa. Yliopisto on merkittävä Pohjois-Suomen ja arktisen alueen innovaatio toimija.

Uudistetun strategiansa mukaisesti Oulun yliopisto on kansainvälinen tiede- ja innovaatioyliopisto, joka osallistuu globaalien haasteiden ratkaisemiseen omilla vahvuusalueillaan. Yliopiston tutkimus on vahvuusaloillaan kansainvälistä huippua ja monilla aloilla ylletään kansainväliselle tasolle. Yliopisto tarjoaa tutkimukseen perustuvaa korkeakoulutusta ja kouluttaa nuorisoa palvelemaan yhteiskuntaa ja ihmiskuntaa. Yliopiston työn tuloksena syntyy uutta tutkimukseen perustuvaa tietoa, osaamista ja tulevaisuuden osaajia, sekä mahdollisuuksia innovaatioihin.

Uuden sopimuskauden sopimuksen mukaisesti Oulun yliopisto toteuttaa strategiaansa ja kehittää edelleen profiiliaan yhteistyön ja työnjaon selkeyttämiseksi ja tiivistämiseksi muiden korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa sekä voimavarojen käytön tehostamiseksi ja laadun vahvistamiseksi. Arktisuuteen liittyvää tutkimusta ja yhteistyötä on merkittävästi kehitetty. Muun kuin tulosperusteisen rahoituksen osuuden (tärkeimpinä strategiaperusteisen rahoituksen porrastus, profiloitirahoitus, kärkihankerahoitus) osuuden kasvaessa ja etenkin yliopistolaitoksen rahoituskehysongelmien myötä toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen on kuitenkin vaikeutunut. Myös Business Finlandin (aiemmin TEKES) rahoitusvolyymin lasku sekä EU:n koheesiorahoituksen mahdollinen leikkaaminen vaikuttavat merkittäväällä tavalla heikentävästi yliopistoon.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Yliopisto on määritellyt vahvuusaloikseen 1) kestävyyttä materiaalien ja systeemien avulla, 2) molekulaarinen ja ympäristöllinen perusta elinikäiselle terveydelle, 3) digitaalisia ratkaisuja havaitsemiseen ja vuorovaikutuksiin, 4) maan ja lähiavaruuden järjestelmä ja ympäristön muutos ja 5) muutoksessa olevien ihmisten ymmärtäminen.

Oulun yliopiston strategia perustuu viiteen temaattiseen, kansainvälisesti merkittävään tutkimuksen fokusalueeseen. Näillä alueilla yliopisto osallistuu globaalien haasteiden ratkaisemiseen ja tuottaa uutta tietoa kestävämmän, terveemmän, älykkäämmän ja humanimman maailman rakentamiseksi. Yliopiston vahvuusaloilta (fokusalueilta) on tunnistettu ja suunnatulla rahoituksella tuettu niiden kärkiprofiilia luovia tutkimushankkeita.

Yliopisto edistää systemaattisesti strategisten fokusalojen korkealuokkaisen tutkimuksen edellytyksiä ja kärkiportfolion muodostumista valitsemalla avointen hakujen ja kansainvälisen paneeliarvioinnin perusteella määräaikaista tutkimusprojekteja, joiden resursoimista vahvistetaan monitieteisten fokusinstituuttien kautta. Suomen Akatemian kanssa on tehty sopimus avusta hakemusten arvioijien valitsemiseksi. Keväällä 2017 saatiin päätökseen Kvantumin projektihaku kaudelle 2017-2020 ja syksyllä toteutettiin Eudaimonia-instituutin ja Infotech Oulun projektihaut kaudelle 2018-2021. Biocenter Oulun projektikausi 2016-2019 on meneillään ja 2018 aikana käynnistetään suunnittelu seuraavaa projektikautta varten. Yhteensä tutkimuksen fokusaloilla tuetaan 49 strategista määräaikaista kärkiprojektia; näitä projekteja on kaikissa tiedekunnissa ja laajasti eri tutkimusyksiköissä. Strategisten fokusalojen toiminnan kuvaus yliopiston avoimilla verkkosivuilla toteutettiin 2017 (<http://www.oulu.fi/focusareas>).

Vuonna 2017 käynnistettiin uusi ohjelma, jolla edistämme monitieteisyyttä ja uusia avauksia. Ohjelmassa suuntaamme 2018 aikana 20 4-vuotista tohtorikoulutusvakanssia uusien tutkimusavausten käynnistämiseksi sekä huippututkimuksen osaamisen levittämiseksi laajemmin yliopistossamme. Uusi ohjelma on suunnattu aloittaville tutkimusryhmien johtajille tarkoituksena kytkeä näiden uusien ryhmien tutkimus vakiintuneiden kärkihankkeiden yhteyteen. Suunnittelimme myös Tellus-toiminnan yhteyteen käynnistettävän Rapid Research Radicals (R3) -ohjelman, jonka tavoitteena on edistää uusien ideoiden tunnistamista ja muodostumista sekä monitieteisyyden hyödyntämistä tutkimuksen kehittämisessä.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 467
Kasvatusalat	250
Terveys- ja hyvinvointialat	47
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	150
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	30
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	170
Luonnontieteet	190
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	435
Hammaslääketiede	50
Lääketiede	145
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	150
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 290

Oulun yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 80, erityislastentarhanopettajat 30, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 20, humanistiset oppiaineet 58 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 70.

Yliopisto pienentää sisäänottomääriä humanistisilla koulutusaloilla, ottaen huomioon vähenevät kielten ja historian opettajankoulutustarpeet. Yliopisto suuntaa kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus, erityisopetuksen opettajatarpeet). Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 20 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen.

Kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottoja on suunnattu yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutukseen vuoden 2017 valinnoista alkaen. Lastentarhanopettajakoulutuksen aloituspaikkoja on lisätty (+30 v.2017), ja sitouduttu edelleen lisäämään niitä lisäkoulutuksena (v. 2018 +20, v. 2019 +20, v. 2021 +30, v. 2022 +30). Lisäksi on käynnistetty erityislastentarhanopettajien maisterikoulutus. Saksan kieli säilyi edelleen Oulun yliopistossa, koska ISY ja VY tekivät koulutusvastuun muutokseen johtaneen poisvalinnan. Lääketieteen tutkinto-ohjelman aloituspaikkamäärää on kasvatettu sovitusti.

Tohtorikoulutuksella tuotamme elinkeinoelämän tarpeisiin riittävän määrän tutkijantaidot omaavia projektiosaajia, jotka työllistyvät hyvin. Tohtorikoulutuksen volyymi pidetään vakiintuneella tasolla (3 vuoden keskiarvo 173, tavoite kaudelle 2017-2020 150).

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 154 328 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 138 552 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Saamen kieli ja kulttuuri, Kajaanin yliopistokeskus, Sodankylän geofysiikan observatorio (sis. avaruustutkimus) ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain

yhteensä 9 075 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 18 000 000 euroa vuonna 2017, 17 600 000 euroa vuonna 2018, 15 200 000 euroa vuonna 2019 ja 14 800 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Oulun Innovaatioallianssin toimintamallin uudistaminen ja yritysyhteistyön vahvistaminen sekä korkeakoulujen välinen yhteistyö
- Lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen
- Joustavien opintopolkujen kehittäminen
- Lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013-2016
- KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen
- Kansainvälistymistä vahvistavat toimenpiteet
- Kansainvälisen ja kansallisen tason tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus
- Koulutuksen uudelleen järjestäminen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 2 741 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 13 035 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Sopimuskauden toimenpiteet ovat käynnistyneet hyvin ja niiden jatkaminen edellyttää vuoden 2017 strategisen rahoitustason säilyttämistä. Näiden lisäksi esitetään strategisesti vahvistettavaksi seuraavia:

OSAAMISKESKITTYYMIEN RAKENTEIDEN VAHVISTAMINEN (esitetään lisärahoitusta 3 miljoonaa euroa)

OY - Oamk - rakenteellinen kehittäminen esitellään erillisessä asiakirjassa.

KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen (IL, THL, GTK, LUKE, VTT ym.) mm. yhteisprofessuurien perustamisen kautta. Uusia yhteisprofessoreja on suunniteltu perustettavaksi käynnissä olevien 9 lisäksi.

Kansainvälisen tutkimuslaitosyhteistyön vahvistaminen ja vaikuttaminen EU:ssa. Oulun Innovaatioallianssi tekee EU-vaikuttamisen tiekartan Pohjois-Pohjanmaalle ja kansallista yhteistyötä muiden korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten välillä lisätään. Avataan uusia suhteita etenkin eurooppalaisten suurten tutkimuslaitosten sekä aasialaisten huippuyliopistojen suuntaan.

Infrastruktuurien avoimuutta lisäämällä luodaan mahdollisuuksia uusille palveluille ja liiketoimintamalleille, esimerkkeinä 5G test network (yhdessä VTT:n kanssa), rikastusprosessien pilot-infojen palvelukonseptien kehittäminen (yhdessä GTK:n kanssa, RaMIC), Oulun kaupungin koordinoima Avoimet innovaatioalustat - hanke (palvelupolkujen rakentaminen yrityksille ja muille ulkopuolisille yliopistojen infrastruktuureihin).

EKOSYSTEEMIEN VAHVISTAMINEN OSAAMISELLA (3 milj. euroa)

OY:n ja elinkeinoelämän yhteistyö - liiketoimintaekosysteemin ja osaamisperustan vahvistaminen sekä tuki liiketoiminnan kasvulle.

- Teknillinen mekaniikka, kaivannaisala, arkkitehtuuri sekä rakennus- ja yhdyskuntatekniikka: rakentamiseen, infrastruktuuri-investointeihin ja kestävään luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvää positiivista rakennemuutosta tuetaan vahvistamalla em. alojen tutkimusta ja koulutusta.
- eHealth - OY:n vahva tutkimusosaaminen bio- ja lääketieteessä, terveysteknologiassa, langattomassa tietotekniikassa (5G, IoT), tekoälyssä sekä liiketoimintatutkimuksessa voidaan kytkeä aikaisempaa vahvemmin kansalliseen sosiaali- ja terveysalan digitalisaation kehittämiseen. OY ehdottaa terveysalan kansallisen tason tieto- ja viestintäteknologian tutkimus- ja innovaatio-osaamiskeskittymän vahvistamista ja sen valmisteluvastuuta Ouluun.
- Yrittäjyys-, markkinointi- ja brändiosaamisen vahvistaminen: OY ehdottaa erityisesti Oulun liiketoimintaekosysteemin ICT-alan yrityksiä hyödyttävän yrittäjyys-, markkinointi- ja brändiosaamisen vahvistamista kauppatieteen alan koulutuksessa ja tutkimuksessa.
- Oulun vahvasti kansainvälistyvä ICT-alan liiketoimintaekosysteemi tarvitsee osaajia erityisesti ohjelmistotuotantoon, etenkin datalouhinnan, tekoälyn ja IoT:n tutkimukseen ja koulutukseen.
- Oulu Think Tank of Science and Technology -ajatushautomo on uusi avaus, jolla pyritään analysoimaan tieteen ja teknologian sosiaalista vaikuttavuutta, tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutusta, tieteen sovelluksia ja hyödyntämistä sekä tieteellisen osaamisen roolia julkisessa keskustelussa.
- OY esittää kiertotalouden edellytysten vahvistamista monitieteisen lähestymistavan avulla, jossa yliopistolle ominainen poikkeuksellisen laaja eri alojen osaaminen yhdistetään älykkäiden ratkaisujen luomiseksi.

Giellagas-instituutin Saamelaisella kulttuuriarkistolla on pioneerirooli digihumanistisessa toiminnassa; arkistotilaa ja arkistoinnin edellyttämät teknisiä järjestelmiä tulee kehittää.

Vuonna 2018 käynnistettiin uusi emerging projects -ohjelma, jolla edistämämme monitieteisyyden osaamista ja uusia avauksia. Vuonna 2018 käynnistetty uusi ohjelma, Class of '19 vahvistaa tutkijatohtoreiden tietoja, taitoja ja ominaisuuksia heidän menestymisekseen tutkimuksessa ja sen johtamisessa sekä tunnistaa uusia tieteidenvälisiä yhteistyömahdollisuuksia.

Kansainvälistymistä vahvistetaan yhdistämällä tutkimuksen ekosysteemit osaksi globaaleja tutkimusverkostoja, jotta yliopisto pystyisi vastaamaan strategiansa painopisteiden mukaisesti ihmiskunnan suuriin haasteisiin. Vuonna 2017 on solmittu yhteistyösopimus CASS-yliopiston (Beijing) kanssa. Syksyllä 2017 sovittiin, että OY:n yhteyteen perustetaan tutkimusyksikkö Cyber Security and Software Engineering Research Site, joka tulee toimimaan osana yhdysvaltalaisesta keskusta.

VETOVOIMAINEN POHJOINEN KAMPUS (3 milj. euroa)

Interaktiiviset näyttelysisällöt ja kouluyhteistyö - Vuonna 2017 aloitetussa Elinvoimaa ja kestävyyttä innovaatioyhteistyöllä -hankkeessa (EKI) toteutetaan OY:n kasvitieteelliseen puutarhaan näyttely-, tapahtuma- ja innovaatiokeskus sekä maakunnan cleantech-toimialaa markkinoiva virtual showroom.

Kontinkankaan oppimisympäristö ei tue nykyaikaisten pedagogisten ratkaisujen ja opiskelijälähtöisen ohjauksen käytänteitä. Strategian mukainen opiskelijälähtöinen ja innostava työ- ja opiskeluympäristö sekä kampuskokemus edellyttävät korjaavia toimenpiteitä ja kehittämispanoksia digitaalisiin

oppimisympäristöihin, simulaatiopedagogiikkaan, opiskelun ja oppimisen ohjaukseen sekä omaehtoisen opiskelun mahdollisuuksiin.

UniO Future Skills -ohjelma: OY rakentaa uusia elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia, joiden avulla ennakoidaan työn muutoksia ja digitalisaation vaikutuksia sekä tarjotaan aikuisopiskelijoille joustavia vaihtoehtoja ja ratkaisuja oman kestävän tulevaisuuden rakentamiseen.

KANSAINVÄLISET ARKTISET VASTUUT (1 milj. euroa)

OY toteuttaa strategiansa mukaista "arktista asennetta" kaikessa toiminnassaan, jonka keskiössä ovat erilaiset pohjoisten ja arktisten alueiden huippututkimuksen koordinaatio- ja tehtävät (Arktinen yliopisto, UA). OY tiivistää yhteistyötään Lapin yliopiston kanssa kansainvälisen Aasiaan kohdennettavan pohjoisen tutkimusyhteistyön vahvistamiseksi. Arktisuus on näiden pohjoisten yliopistojen yhteinen painotus, jota erityisesti edistetään Japanin, Kiinan, Etelä-Korean ja Singaporen yliopistojen kanssa. Tutkimusyhteistyötä edistetään kohdemaissa toimivien Suomen edustustojen ja kulttuuri-instituuttien avustuksella.

Suomen keskeisimmät saamelaiden asiantuntijaorganisaatiot ovat lokakuussa 2017 päättäneet perustaa Arktisten alkuperäiskansojen koulutus- ja tutkimusyhteistyön keskuksen Inariin. OY:n yhteistyö uuden keskuksen piirissä mm. Lapin yliopiston ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa luo jo olemassa olevalle yhteistyölle uusia mahdollisuuksia, saattaa sen pysyväksi perustalle ja yhdessä suunnitelluksi toiminnaksi.

Arctic 5 -konsortion (yhdessä Luulajan, Uumajan, Tromssan ja Lapin yliopistot) yhteistyötä vahvistetaan ylijärjellisen tutkijaliikkuvuusohjelman avulla. Lisäksi käynnistetään yhteistyössä yliopistokaupunkien kanssa vertailututkimus, jossa tutkitaan innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta ja tuotetaan sitä kautta tietoa ja osaamista ekosysteemien kasvun kiihdyttämiseen.

OY koordinoi UA:n tutkimustoimintaa ja temaattisia verkostoja sekä edistää arktista osaamista. Kasvavana tehtävänä on ajankohtaisiin hankkeisiin ja organisaatioiden työhön osallistuminen, Suomen arktisen ja polaarialueiden tutkimuksen tunnettavuuden lisääminen, yhteistyömahdollisuuksien esille tuominen, poliittiseen päätöksentekoon ja rahoitus-instrumentteihin vaikuttaminen sekä havaintoaineistojen yhteinen käyttö.

Arktisen alueen tietoliikenne: OY esittää tutkimuskeskuksen (Oulu Center for Arctic Telecommunications and Intelligent E-services) perustamista arktisten alueiden tietoliikennetarkoitusten ympärille. Esitys tukee Suomen puheenjohtajuuskaudelle 2017-2019 Arktisessa Neuvostossa asetettua tavoitetta tietoliikennetyhteyksien kehittämisestä alueella.

Arktinen terveys -OY kokoaa UA:n Vice Presidentin johdolla verkosto-ohjelman, jossa UA:n eri temaattisissa verkostoissa toimivien partnereiden tuottamat tiedot kootaan yhteen ja esitetään kehittämis- ja lisätutkimustarpeet aiheesta Hyvä elämä arktisilla alueilla. Eri arktisista maista ja alueista on paljon kerättyä ja julkaistua tietoa monitieteisistä tutkimushankkeista ja ne kootaan yhteen.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa

erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Risto Murto
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu sirén
Johtaja

Jouko Niinimäki
Rehtori

LIITTEET